

Interpretace a argumentace práva

Vybrané problémy teorie a
praxe

Kontinentální ideologie vázané aplikace práva – přelom 18. a 19. století

- Potřeba psaného práva jako vše řešícího systému
- Právní norma je jednoznačná, bezrozporná a bezmezerovitá
- Pouze gramatický, doslovný výklad
- Subsumpce – právní sylogismus
- Statická povaha právního systému

MONTESQUIEU

„Soudcové národa nejsou než ústa, která pronášejí slova zákona, neživé bytosti, které nemohou měnit slova zákona, ani mírnit jejich přísnost“

Ideologie volného soudcovského rozhodnutí

- Nevylučuje roli sylogismu v právu
- Zdůrazňuje především volné úvahy soudce při rozhodování výkladových problémů
- Usiluje o postižení dalších zdrojů, pramenů práva

Prameny práva –teorie volného soudcovského rozhodnutí

- Právní praxe, právní věda (Kohler)
- Extralegální společenské normy příp. obyčeje (Ehrlich)
- Sociální dynamika (Wurzel)
- Hodnocení faktů, život nebo životní vztahy (Rumpf)
- Zájmy a jejich hodnocení (Heck)
- Kolektivní svědomí nebo sociální vědomí (Mayer, Heck, Rumelin)
- Smysl pro právo (Heck, Rumelin, Rumpf)
- Subjektivní důvody (Rumelin)
- Osobnost právníka (Ehrlich, Rumpf, Kantorowitz)

Švýcarský OZ 1906

- Čl.1 „zákon se používá na všechny právní případy, na něž se vztahuje některé z jeho ustanovení výslovně nebo svým smyslem. Jestliže není takového ustanovení zákona, soudce rozhoduje na základě obyčejového práva a tam, kde není ani toho, na základě pravidla, které by stanovil jako zákonodárce. Přitom bere v úvahu řešení zaujaté právní vědou ustálenou soudní praxí.“

AGBG

- § 6 „Při užívání zákona nesmí být zákonu dáván jiný smysl, než jaký plyne z vlastního výkladu slov v jich souvislosti a z jasného úmyslu zákonodávce“

AGBG

- §7 „nelze-li právní případ zřetel k případům podobným rozhodnouti ani podle slov ani podle přirozeného smyslu zákona, je míti zřetel k případům podobným...Je-li ...i pak pochybný, musí být rozhodnut se zřetelem k pečlivě sebraným a zrale uváženým okolnostem podle přirozených zásad právních“

Česká (československá aplikační praxe)

- Stalinská volná aplikace práva
- Právní formalismus v období normalizace

Právní teorie v období normalizace

- Právo je vůle panující třídy povýšená na zákon
- Právo je nástroj státní moci
- Jediným pramenem práva je psané právo
- Dualismus práva vnitrostátního a mezinárodního
- Není uznáván teleologický výklad

Právní heremeneutika

- Předvědění
- Předporozumění
- Předsudek